

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Januarius' 20-adikán, 1 8 2 9

Columbia — Portugallia — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország
Burkusország — Svédország — Törökország — Külömbfélék — Austria —

Columbia

A' Globe and Traveller azt mondja: "New-Yorki levelek újj darabokat adnak elő a' columbiai össze-esküvésről. Az az öt ember, kiket a' pártütésben volt munkás részvételekért, sept. 30-adikán agyon lövettek, e' volt: Horment, Wenceslaus Lulaibar, Lopez, Silva és Galindo. Ramon Gerra Öbestert és Padilla Jose elébbi Generált, oct. 2-odikán végezték-ki, még-pedig ezt a' kettőt, minekutánna a' hadi törvény szerént, rangjából levetkeztették, felakasztották. Minden össze-esküvő kivallotta gonosságát; egy, közülök, Lopez, a' kit az ítélőszék, akarrattjok' végtárgya-felől tudakozott, ha a' columbiai hiradónak hihetni, egészen egyszerűen, azt felelte: fosztás és ölés (robar y mattar) — volt a' tzeljok. — A' columbiai országglószék nem akarván tovább a' felfedezésekbe botsátkozni, azt parantsolta, hogy a' könnyebb-szerű vétkeknél hagyják abba' a' nyomozást: tsak az országglószék' közepétől küldözte azokat széjjel 's eloszlatta a' Köztársaság' külömböző városaiha, még, köz-hivataljok' meghagyásával is, hogy élelmek' módjától meg ne fosztódjanak. Ez a' nemes tselekedet, valóban mindenütt dítseretet erdemelhet. A' Santander' sorsa, még ekkorig sem dült-el. — Egy katolikus gyűlésben, Dublinban, azt végezték, hogy semminémü emancipatiót ne vegyenek-be, melynek az országglószék' a' vallásba - avatkozásától

leene függése. A' bill' beadásáról beszélvén, O'Connel, a' többek közt, azt mondja: "Hadd koholjak a' billeket egymásra! — nints olyan parlament-végzés, mely a' hitvallásnak valamit tehetne, mely, nem parlament végzés által lépett életbe, hanem elébb állott már, mint minden acták, és még akkor is fog állani, midőn már minden actákat régen el fogtak felejtetni. — Dublinban egy újj katolikus társaság is állott-fel, mely többnyire Papokból áll. Végtárgya neki az, hogy minden rendszabásnak ellene szegezze magát, mely valami királyi Veto, Concordat', vagy akarminek híjják is azt, képiiben, a' katolikus lelkiismeret-szabadságnak korlátot akarna szabni. A' társaság, feltételten emancipatiót követel, 's egyszerűsmind, követi némely tzikkeljekben a' Radicalisok' értelmeit. — Azt hiszik itt, hogy az ifjú Királyné Dona Maria da Gloria, még a' telet Angliában tölti-el, 's tavasz' közelgetésével utazna-el Bétsbe.

Portugallia

A' Messenger des Chambres azt mondja: "Lissaboni legújjabb levelek, dec 14-edikéről, jelentik, hogy a' D. Mig. egészsége, nem jobbult; nintsenek nyugtalanság nélkül az elmék. — Az anyakirályné, folytatja a' Státus' ügyébját, de tsak látatlan titulus alatt. A' Brasiliából jött leveleknek egy részét kiosztottak, a' többit, nem: az onnan jött Journalokat is mind vissza - tartóztatták.

A' várvédből sok katonát megfogdostak, a' többek közt, egy reg.-ből 50-at, 's valami titkos eggyesületről beszélnek a' katonák között, azon esetre, ha a' portugallus kivándorlottak kiszállanának. A' D. Mig. egészség-bulletinjainak-sem hittek a' katonák. Az az egy, bizonyos, hogy D. Mig. azon 51 nap alatt, mióta már fekszik, a' Státus' dolgain legkisebbit-se dolgozott. A' Gerillák mindenfelé szaporodnak.

Spanyolország

Mádriddből, a' Constitutionelleszerént, ezt írják: "Az egymást érő közlések a' mi' Udvarunk és Lissabon között, kedvetlen hírekre szólnak a' D. Mig. egészsége-felől, és újra egy planumról beszélnek, mely szerént Don Sebastiant, a' Beira Htzgné fíját az ifjú Királynéval, D. Máriával össze akarják házasítani. A' mi' gyakortai közösülésünk is Angliával, a' portugalli dolgokban, sokkal kevésbé illetik a' D. Mig. megtartását a' portugalli korona' bírasán, mint az említett házasságot. — Az észak-amerikai' Eggyesült Státusok' Követe megnyerte az országlószéktől 27 columbiai' és észak-amerikai fogjok' kiszabadítását, kik Cadiz mellett a' Caraca' Négytornyában voltak bezárva, és a' független Státusoknak azon 2 fogdosó hajója' készségeihez tartoztak, kik a' spanyol-partoknál történt hajótörés által lettek fogjokká. Ugyan-azon Követ, lefestvén az új Státusok' állapotját, sürgette volt már azelőtt, Salmon Úrnak által-adott egy írás által, az új amerikai Státusok' függetlenségének megemlézését. Mostanában, tudakozódván affelől, ha, látta-é ŐFge azon írást. Felelvén Salmon Úr hogy nem, azt veti hozzá, hogy a' Státustanátsban értekezvén azon dologról, azt végezték, hogy a' jelenvaló idő, azon kérdés' eldöntésére sokkal ellenke-

zőbb, mint volt valaha, minthogy az országlószék bizonyosan tudja, hogy Bolívar mind-a'-két Amérikára törekedik uralkodását kiterjeszteni, és, hogy a' mexicói részt megnyerhesse, az Iturbide Tsászár' fíját magához hívta, kit a' maga' és felekezete' védelme alatt, Mexicoban meg akar koronáztatni. Az Eggyesült Státusok' Követe, alig állhatta ki nevetés nélkül a' Salmon Úr' beszédét; 's azt mondja neki, hogy Bolívar felfogta az Iturbide' fíját, mivel' ez, és az ő' egész familiája Ujj-Spanyolországból számkivettettek, és a' vendégi-barátság (hospitalitas), mellyet neki a' Szabadító megengedett, éppen oly' kevés okot ad a' nyugtalanságra, mint előbb a' Murat Király' fíjának engedett adott volt, kit Bolívar, még lovas-Kapitánynak is tett. Hanem, ezek a' jegyzések egy szálnét-sem indították-meg a' Ministert."

Nagybritannia

London, dec. 25. — A' Courier így szóll: "It fekszenek már előttünk az észak-amerikai Híradók, dec. 2-odikáról, mellyek a' Jackson Gen. felekezete' hatartalan örömének tanúi, kinek a' választatasa tsalhatatlannak láttzik. Ez az — egy kalendáriom szerént úgynevezett többség — azt beszéli, hogy a' Jackson' első dolga fog lenni, baráttjait megjutalmazni, 's ellenkezőit megbüntetni: de a' módját ellenkezői' megbüntetésének nem mondják, hogy eshessen az meg, a' konstituzio' megsértése nélkül.

London, dec. 24. — Elhagyván itt azt, a' miket már a' portugalli ifjú Királyné' elfogadásáról Windsorban, mondtunk, a' Courier, az itt következő környületeket is elő-számlálja még az ŐFge' pompás elfogadásánál: "A' brasíliai és portugalli Rend-jeleken kívül,

az atya' gyönyörű képét is nyakában viselte ŐFge, egy gyémántos nyaklántzon. A' windsori park' bemenetelén volt egy tsoport betsület-őr. A' hintóból-kihágásánál, a' Fő-Kamarásúr, Montrose Htzg. fogadta-el ŐFgét, felkísérte a' Státus-szobába vezető nagy gráditsig. A' Király, a' ki az ifjú Királynét, fent a' gráditson várta, igen barátságosan köszöntötte Őtet, azt mondotta neki frantzia nyelven, hogy igen kedvesen vette volna, ha korábban fogadhatta volna el; hanem, Maga megítheti, hogy ekkorig, semmi illendő elfogadó hely nem volt. Akkor a' Király elvezette Őtet a' Státus-szálába. Clarence és Glocester Htzgek (a' Király' testvérei), mindenik feleségestől, kísérték ŐFgeket. A' Király és a' Királyné leültek ketten egy Szofára, s kérte Őtet, engedje-meg hogy a' többi Dámák is üljenek-le. A' beszélgetés, mintegy fél óráig tartott. A' szobába-lépéskor, úgy-láttott, mintha a' Királyné, a' tekintet' gyönyörűségétől, mely elébe tűnt, egy-kisség megilletődött volna: de nyomon rendbe szedte mozgulásait a' Királlyalvaló beszélgetésében. Rendkívül láttott gyönyörködni a' Király az ő' feleleteinek eleven és vidám elő-adásaiban. A' Király' észre-vétele, hogy ezen jeles idegennek igen nagy hasonlatossága van a' szerentséilen Charlottehez, minden jelenvoltaknak szemekbe-tűnt, és ezen egész Scenában szivre-hatónak találtatott, a' mit ilyen tzeremóuiáknál ritkán találhatni. A' Király elvezette azután Dona Máriát az ebédlő-szobába, a' hol 30 emberre volt terítve. Az asztalnál, a' Király' jobbán ülven a' Királyné, Ő britannus Fge minden lehetséges figyelmet fordított vendégére. A' frustuk' végén, így szóllott a' Király fő-vendégeihez: "Angliának egyik legrégebb és valóban legjobb szokása az, hogy egésségekért isz-

nak. Ezen szent szokáshoz-szabva, 's egzsersmind szívem' érzése' megmutatására, iszom az egésségéért az én' ifjú Barátomnak és Szövetségeseznek, Portugallia' Királynéjának. Ezen elköszönet után, felállott a' Királyné 's így szóllott, "Ez a' szokás én-elöttem nem újj, mert Angliába érkezésemnek első napja-ólta: minden ebédnél ittam én az ő' Királya' egésségéért, és most is azért iszom. Ere, a' Társaság ismét a' Sálába ment. A' Királyné' elmenetelekor, elkísérte Őtet a' Király a' gráditzig, 's elbútsúzván tőlle, megölelte, és jövendő szerentséjéhez szíve' belső kívánságát bizonyította. A' Királyné vissza menetelénél, Windsorban nagy számmal gyűlt-össze a' néző nép.

Mindezek miatt, de kivált' hogy Palmela Marquist az Udvarban elfogadták, eszi a' méreg a' Morning-Journált, és Portugall' szerentséilenségei közzé számolja azt; mely már most, a' Morning-Jornál szerent, 10 ezer Spanyol fog hívni nyakrafőre segedelmére, mert — egy portugalli Marquis, Windsorhoz-közelítés' vakmerőségét követte-el. Tagadja, a' Királyné' rangjához illő elfogadtatását is. — A' Globe ellenben, bizonyítja, hogy a' Királyné, rangjához illő minden tiszteltetéssel fogadtatott, azaz, a' grádit' tetején, a' királyiszek helylyett. Ki is kételkedhetne az Ő' titulusán, mikor az angl. Követ elhagyta Lisabont? Ha Dona Mária nem Királyné: úgy D. Mig. bizonyosan igasságos és vóltaképpen Király. — "Nem akarunk ugyan mi háborúhoz fogni, hogy egy portugalli Fejedelmet kivessünk a' királyiszekből vagy pedig megkoronázzuk azt: de, Anglia sints még úgy oda, hogy a' Király kéntelen volna egy Királynénak, kinek jussait megesmerte, tsak azért fordítani hátat, mivel' egy más, ra-

vassággal vagy erőszakkal helyébe ült. Ha D. Miguel a' Királyné' elfogadásán panaszolkodik, tsak az ő' ígéreteire és esküjére kell őtet emlékeztetni, mely szerént azon konstitútzóra, mely Dona Mariát Portugall' Királynéjának megesméri, megesküdött. — A' Times is azt hiszik, hogy Dona Mariát úgy fogadta a' Király, mint Királynét. Magához rendelte e' végre a' Király a' Ministereket a' familiabeli Printzeket, 's ez által, igen nemesen felelt-meg azon Journálok' alaton sugallásaira, mellyek azt állították, hogy a' Királynét magára hagyják, 's az megesméri.

Dec. 24. — A' City-ben, az a' hír futamoda ma el, hogy Plymouthba parantsolat ment volna a' portugalli kivándorlottak' hajóra-szállások' felfüggesztése eránt. — A' Globe, Portugallból jött levelek által, mondja, hogy Oportóban valami mozgás akar kironítani Dona Maria Királyné mellett. A' tartomány' Gouverneurje, San Lorenzo Gróf, a' várvéd' regementjeinek a' Fejeit magához hívatván, kikérdezte őket, ha valjon lehetne-é számot-tartani a' katonaságra. A' Fő-Tisztek azt felelték, hogy a' katonák hajlandósága veszedelmes; titkolódzás nélkül beszélnek azok Dona Mariáról és a' konstitútzóról, 's esténként konstitútzios énekeket fúnak az úttzákon.

Az egész Amérikában, valamint a' telepekben (colonjokban), mint pl. Canada, úgy a' szabad Statusokban is, a' társasági népakarat' magától-függésének méjj gyökeret vert véleményye uralkodik most. A' Canadaiak feljúl fordúltak a' britannus Ministereken és britannus Parlemlenten; az ő' Képviselői megtiltották nekik, minekutánna Dalhousie őket meggyalázta, a' taxa-fizetést, 's a' nép — engedelmeskedett. Az országglószék pedig nem akarta megpróbálni ex-

cutioval látni a' dologhoz. — Éppen most futamodik. híre, hogy a' Galathea fregattal Rio-Janeiróból érkezett hivatali levelek' következéséül, mellyekben D. Pedronak fontos végzése és elő-adásai vannak, a' Plymouthban hajóra-szállásban foglalatoskodó portugallus kivándorlottakhoz ellen-parantsolat érkezett. Azt gyaníttják, hogy, vagy Angliában maradnak azok, vagy Terceira-szigetbe hajókáznak, mely a' D. Pedro' méltóságának hódol.

London, dec. 27. — Wellington Htzg., hosszas halogatások után, a' Liverpool Lord' halála által megürült Sinecure (korhel) hivatal (5 kikötők' Gondviselője), mellyet a' költött hírek Clarence Htzgnek szántak vólt, magának adta — Secundam, quia sum fortis, tributis mihi. Mentségére, azt hozzák-fel, hogy már 3 Premierminister — North Lord, Pitt és Liverpool Gróf bírták azt. 485 font st. tölle az állandó fizetés, 's nemely történetes jövedelmek, 's egy igen szép falusi lak, Walmercastle, melyre Liverpool Gróf nagy summát fordított.

A' Timesben, dec. 26-odikán, e' van: "A' Barbacena Marquis által Gibráltárból elküldött fregatte, a' Galathea' elindulásakor Rioból, már megérkezett. Don Pedro Tsászár, azt a' végzést, hogy az ifjú Királynét Londonba küldjék, igen helybe-hagyta. Strangford Lord, azon törekedésében, hogy a' Palmela Marquis' magaviseletét különös bizonyos formában képzeltesse; egészen elűjjejt. Barbacena Marquis a' Királlyal ebédelt dec. 24-dikén, délben, Windsorban. Nagyon kedvezőre fordulnak a' dolgok: már ennek, a' miguelisták' erőszakoskodások, vagy az elhírelt halála, vagy talán hogy Strangford Lordnak a' követsége rosszúl ütött-ki, legyen az oka, mind-egy. Az ifjú Királyné' nagy hasonlatossága

Charlotte Printzasszonyhoz, nagyon behatott a Király' szívébe. Azt mondják, hogy a' brasiliai Követ, a' portugalli kivándorlottak' Rioba-indulások eránt, ellenkező parantsolatot küldött: Terceirába mennének azok. — A' portugalli Királyné elfogadtatása az itteni Udvarnál, az a' különös figyelem, a' mint a' Király Barbacena Marquissal bánik, és a' plymouthbeli portugallus kivándorlottakhoz ment ellenkező parantsolat, hogy egy-kisség ne siessenek, hihető, azon méro beszéd' következése lett, a' mint a' brasiliai Tsászár Strangford Lordnak beszélt.

Frantziaország

A' Courrier français állítja, hogy D. Mig. a' tzombtsontja' törésén kívül egy nagyotska sebet is kapott az ábrázattján, mely még nem igen gyógyúlna, és a' mely ötet, beforradása után, egészen elformátlanítja. Ezt mondják okának lenni, hogy az Udvar (udvariariakat) még hozzá nem botsáttják.

Az Allg. Zeitung a' Messenger után (Nro. 5, Seite 19), a' Beobachter a' Constitutionelle után (Nro 9, Seite 54), mindenik azt akarja *) mondani, hogy a' Fabvier' Obester' vissza menetele segíteni fogná a' katonaság' organisatióját Görögországban, a' hol már a' legiók' törsokei (Cadres), állanak, sőt Lovaskatona-iskolát is állítottak-fel.

A' Journal du Havre azt írja, és mindennapi példákkal bizonyítja, hogy az egész oceanus tele van tengeri tolvajokkal, 10 hajó közzül, nem menekedik-meg a' kezektől 5. Rettentőbb ez a' rendetlen tengeri erő, mint az eu-

rópai Hatalmak' vízi erejek, ha még-annál jobb rendbe vannak is ezek szedve. Alig lehet egy postahajót vagy parti-kereskedőt mondani, a' kik szerentesen járták volna meg útjokat.

Egy-ido-olta, miolta a' történetek' halászatja szükülni kezdett, úgymond a' Messenger, jobban neki feküdtek az európai politikanak, mint vabala. Kiki festi és rostálja a' Státusok' mostani fekvését 's a' Kabinétokat. Sok tálentom napvilágra jönn az által; hanem, azok, kiket a' stylus' kellemel nem andalíthat, közel egy nyomba tántorodhatnak az egyszeri Geometrával, ki egy igen szép versezetre azt kérdi: — Mi bizonyítatik-meg az által? Közel azt lehetne kérdeni a' mi' politika-íróinktól. A' diplomatiát nem olyan könnyű megmarkolni, mint egy oratiót írni; az idő pedig, nem hagyja magát olyan symmetriával össze-szabni, mint egy antithesis. Azon pillantásban, mikor valamely ország' igazi állapotját a' legkivánatosabb szerkezetekben lenni gondoljuk, egy telegraphi hivatali tudósítás rendkivülvaló nem-várt esetet jelent-be, mely az egész rend' igazodását megváltoztattja. Ezer efféle példákat lehetne felhozni némely frantzia Journalok' elébbi beszédjékből, 's egy bizonyos német Híradóból. A' legböltsebb köz-okoskodások sintsenek bátorságban affelől, hogy hólnap tsupa oktalanságokká válnak. A' lett dolgoké az a' jus, és tsak ez egydülvaló eszköz, a' külső politika' dolgait helyyesen megítélni. De, tsakugyan ne békételesen-jenek a' mi' szemlélődő Íróink: mert, bár a' történetek egy-ideig megritkultak is; annál-nagyobb özönnel omlanak azok egynehány hét-múlva. Az irlándiai katolikus dologgal; az északámériakai Eggyesült Státusok' Elölülője' választásával; egész Délámérika' újj Státusainak

*) Az Allg. ben felvezető hiba itt ez: nicht viel dazu beitragen werde, "e' helyett: dazu beitragen wird.

ügyök bajokkal; a' brasiliai 's buenos-ayresi békekötés' reménylendő szép következéseivel; a' portugalli legtsudálatosabb drámával; Görögország' szerentsés változásával; a' Török' és Muszka' szemközt-állásával, mellyek nem kimenetel nélkül néznek egymás' szemébe, 's több viszontagságokkal — a' legmértékletesebb Publicista is elég elevenség-tárgyat talál magának, és egy kis kesedelemmel, semmit sem veszített, tsak egykisség várakozzon, míg, vagy a' jó rendszabások, vagy némely részénél, az intselkedések, 's akarmiféle készülétek megérnek, — nints világ, mozgás és dörögölözés nélkül.

Burkusország

Berlin, dec. 28. — Pétervárról tudjuk, hogy a' következő táborozáshoz-készület, hasonló az 1812-dik esztendeihez, és hogy a' muszka nemzet, az utolsó táborozásbeli történetek szerént, jobban hajlik a' török-háború' folytatásához, mint valaha. A' mit a' köz-Híradók a' Lengyelek együtt-munkálkodásokról a' következő táborozásban beszélnek, azok szerént, a' miket ekkorig hallottunk, nem hihető. Legalább Konstantin Nagyherczeg' vissza-jövele-olta Warsóba, semmi-sem esett olyas, a' mi ezt az előtételt megigazolhatná; azon készülétek, mellyeknek szüségképpen előtte kell járniok egy hadsereg' mozdulásának, ekkorig még nem estek-meg. — Azt mondják, hogy Heytesbury Lord új útmutatásokat vett volna saját udvarától, hogy Péterváron a' keleti ügyekbajokra-nézve, eggyességre lépjenek. Azt is mondják, hogy Párisban, tsak a' Heytesbury Lord' tudósítására várakoznának, hogy a' frantzia Követ, Mortemart, Pétervárra indulása' idejét kiszabják. Ekkorig még igen nagy barátságos egyet-értés uralkodik Páris és Pétervár között: ez' utól-

só városban nagy megkülömböztetéssel bánnak a' Frantziákkal.

Svédország

Stockholm, dec. 12. — Finnlandi levelek, sőt még pétervári tudósítások, egyenesen is egy olyan hírről beszélnek, mintha Miklós Császár Finnlandba utazna.

Törökország

Konst. polj, nov. 28. — Stratford-Canning Úrnak, egy levele érkezett volna a' Portához, a' helga Követ által, melyben bizonyítottja, hogy az áng. országlozók, most ismét legközelebb, a' Porta' hasznát védelmezte, ellent-állván Frantziaország' szándékának, mely Görögország' határszéleit az ártai és voloi tengeröbölíig akarta terjeszteni, és tsak abban eggyezett-meg, hogy az, Móreán és a' Cycladeseken kívül, ne terjedjen. Zuylen Báró, barátságos úton, kinyomozta a' Diván véleményét a' Reis-Effendi által, de nem tovább, mint hogy a' Reis-Eff. azt felelte, hogy Kollégái nélkül nem felelhet-meg a' kérdésre. Röviden, mindenből a' jönn-ki, hogy a' Porta a' Görögök' függetlenségéről semmit-sem akar tudni. — A' főváros' védelmét illető készüléteken foljvást szorgalmasan dolgoznak, 's általjában, olyan készüléteket tesznek, mellyekből kitezszik, hogy a' mindjárt következő új táborozás sokkal gonoszabb lessz az elsőnél. A' Porta, se el nem szenderedett az eddig volt történeteken, se meg nem ijjedt azokon.

Bukurestből egy szemmel-látó jelenti, hogy az ispotályokban uralkodó ragadó nyavalják nagy dúlást tesznek, és különösen a' városhoz közel fekvő két Uhlánus regementben, igen sok betegek vannak (dec. közepe előtt írták ezt). Szinte 20 falut — különös heroicum Recipe, — mellyek a' pestist elkapták, az

(oláh) Díván' parantsolattjára, fel akar-
nak gyűjtani.

Serbiából, dec. 20. — Konst.polj-
ból, legnevezetesebb hír az, hogy újj tá-
borozáshoz egész eövel készülnek. A'
Porta' részéről legkissebb engedést sem
várnak. Tünödve várják a' jövő tavaszt,
és szabadon beszélnek, hogy a' Portának
még nagyobb áldozatokat kell tennie,
mint ekkorig tett, mivel' a' Muszkák
igen nagy erővel fogják elkezdni a' kö-
vetkező táborozást. Esmérik a' Serbu-
sok az ő' terhes állapotjokat, feltéven, ha
a' muszka hadseregnek Servjába ütő szán-
déka van, mely által ők kéntelenítettnek,
vagy egyik vagy másik félhez adni ma-
gokat. Ha bár a' Serbusok, bizonyos tek-
intetben, annyira legyenek is lekötelezve
a' Muszkákhoz, és oly' nagy buzgóság-
gal fogatták is azokat a' táborozás' kezde-
tén; még is hidegebb vérűkké lettek a-
zok most, és a' kézzel fogható haszon-
hoz hajlandóbbak ők inkább. De, még
is számos és hatalmas partra tarthatna
ott Muszkaország számot, most is, kik
egyedül-tsak a' várakban most paran-
tsoló Basák' méltóságok és tapasztalás-
sok által tartathatnak alá- vetve. Ezek-
nek köszöni az ország, mostani tsendes-
ségét. Más-képp' van a' dolog Bosniában:
itt, nem engednek a' Basáknak, sem la-
kosok, sem a' Montenegrinusok; nem
akarnak ezek letsendesedni, se a' Basák-
ra, sem az ő' saját Elöljáróira nem hal-
gatnak, munka nélkül akarnak ők élni.

Jassy, dec. 17. — Azt beszélnek,
hogy Bulgáriába sok katonaság ment
vólna a' Roth Gen. népe' megerősítésé-
re Bahadagba. Ebből, a' tettzene-ki,
hogy a' Törökök a' muszka téli tanyát
is megtámodták.

Külömbfélék

A' Keleti mostani Szövevé-
nyek' megfejtéséről. — Elejekbe teszünk

ezennel Olvasóinknak egy Tzikkelyt az
újjabb Politika' legnehezebb Kérdéseiről,
mellyet mi legtöbb figyelemre és
leggondosabb megvizsgálásra, méltónak í-
téltünk. Idegen nyelven került az hozzánk,
egy olyan embertől, a' kinek dologba-
látása, nagyon hasznos rész-vétele az ut-
tolsó egynehány esztendei európai leg-
fontosabb ügybajban, valamint az ő'
minden dítséreten felül emelkedett ne-
mes lelke és emberbarátsága, európai
nevet szerzetek. Tsak egy tekintet ezen
Értekezésben, megtanította azt, hogy a'
politikai böltsesség és meggyőzhetőség,
a' mint ő' azon nagy tárgyról érteke-
zik, annak fontosságához és azon szor-
rongató gondolhoz, méltó, mellyel Euró-
pa a' legközelebbi jövődjére és azon
zivataros nehéz idők' kibontakozására
várva tekint, mellyek veszéjjel terhesen,
népei' fejeik felett rémitő tsendességgel
össze-tolúlnak.

Egy minden más gondolatokon ur-
alkodó gondolattal bajlódnak most min-
den Kabinétek, — a' békességet a' nagy
Hatalmak között fenn-tartani 's Napke-
letet megnyugtatni. Minthogy minden
diplomatikai lépések, mellyeket a' Por-
tánál tettek, ebben a' Mahmudnak 's
birodalmának legtsiklandósabb pillantat-
ban, füstbe-mentek, fel kell tenni, hogy
most, midőn a' történetek neki kedve-
vezőleg változtak, az ő' gögje, inkább
mint valaha, az európai Kabinétek' ja-
vallatait vissza fogja vetni. Ezt a' meg-
vetést feltéven, módot kell találni egy
olyan szorúlt állapot' elkerülésére. —
Itt következnek különböző útmódok,
mellyeket a' Hatalmak követhetnének:
— 1) A' Porta előtt tsúszni-mászni, —
megvallani, hogy olyan oktalan hábo-
rúhoz fogtak, — megvallani, hogy igaz-
ságtalanság volt a' jul. 6-odikai Kötést alá-
írni, és Görögországot saját sorsára

hagyni. Muszkaország' betsülete, valamint az egyesült Hatalmaké, és az emberiség, egyformán taszítanak vissza egy olyan gyalázatos egyességet. — 2) Anglia, Frantziaország és Austria, nézői maradhatnak a' viaskodásnak, mely a' jövő tavasszal újra elkezdődik, 's a' történetek' jövődjé változásaira hagyhatják annak menetelét. Még is kéntelen lessz Frantziaország a' hadakozó Hatalmak' viaskodása' végéig, Görögországot elfoglalva tartani. Ez a' rész nagy veszedelemmel fenyegeti Európát. Ha Muszkaország győz, nints-é neki akkor jussa a' hódoltatáshoz, és, nem lehet-é ez kimenetele a' háborúnak, hogy az ottomanus birodalom Muszkaország' hasznára egészen felfordúl? (végezte következik.)

Austria

Béts, jan. 6. — "Jan. 3- adikán ment a' ts. k. Udvarnál véghez, sok Fő-Méltóságok' jelenlétében, szokott pompás tzeremóniával a' Kárdinal-Kalap' általadása a' kárdinalisi méltóságra emeltett, Magyarországi Primás Htzg. és Esztergomi Érsek Rudnai és Divék - Ujjfalui Rudnay Sándor ÖEminentájának. — A' ts. k. udvarnálvaló apostoli Nuncius, Spinola Marchese Úr, valamint az új Kárdinalis ÖEmlja is, egyik egygyik három 6-10vu gála-hintóval mentek a' tzeremóniara az Udvarhoz. — A' pompát az udvari templomban mondott nagy

Mise előzte-meg, melynél a' Nuncius pontificált. Ezután, által-adta az ÖFge' kezébe a' Pápa ÖSzsentsége' Brevejét, Monsignor Luciard, mint e' végre kinevezetett Apostoli Követ; melyre Ö ts. k. Fge, az udvari Fő-Méltóságoktól körül-vett thronuson (fejedelmiszéken) ülve, Kárdinalis-Primás ÖEmljának Maga méltóztatott a' Baretot (kárdinal-kalapot) a' fejére feltenni. — Ezen pompás tzeremonia után, az udvari templomban Tedeum tartatott; melynek végével a' Kárdinalis - Primás Htzg. a' jelenvöltakat megáldotta.

Ö ts. k. Fge. méltóztatott Göntz-Ruszkai Gróf Kornis Mihály ÖNgát, Kővárvidéke' ekkorig volt Administrátorát, Kolos-Vármegyében Fő-Ispányi Administrátorrá, — Czegei Gróf Wass Imre ÖNgát pedig Köz. Szólnok-Vármegyébe ugyantsak Fő-Ispányi Am nistrátorrá, mind-kettőjüket igen jeles belső tehetségeinek, 's érdemeinek tekintetéből, kegyelmesen kinevezni.

Méltóztatott ÖFge a' 2-odik Székely-Húszár - Regimentbeli Májor Salmen Gottfrid Urat, 42 esztendőnél tovább folytatott hív szolgálattja' 's megkülönböztett vitessége' tekintetéből, Erdélyországi Nemes rangra emelvi, ezen predicatummal: "de Kriegsheim" (Hadlak), kegyelmesen elengedvén a' taxákat.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben	
Béts, Jan.	7	8	London,	—	—
Bank-Oblig. 1.1/2pC.	51.3/4	51. —	Consols, 3 pC.	—	—
Pengőpénz-Obl. 5pC.	96.1/8	96.7/16	Stocks-Prémie, Sh.	—	—
Roths. 1820, 100f. CP.	159.7/8	160.3/4	Brasíliai Bons	—	—
Partial. 1821. Ua.	122.3 5	122.4/5	Buenos-Ayresi	—	—
Bankaktia, 1000f. CP.	1105.9/10	1109.1/5	Columbiai	—	—
Páris, Dec.	29	30	Mexikói	—	—
Consols 5 pC.	106.95	106.85	Portugalli	—	—
Ugyanaz 3 pC.	74.05	73.95	Muszkaországi	—	—
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	Görögországi	—	—